

ପ୍ରେସ୍ କମିଶନ୍ ।

ବୁଝେ ।

ଶୁଣୁ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାସୁତାଙ୍କ ସୁଖ ହେବା, କେବୁ
ଦିଗ୍ପୃଥ ମନ୍ତ୍ରର ଏକ ମର୍ଯ୍ୟାଦାକେତୁ ସମ୍ମରିତ
ସଂଶୋଧା ଏହି ବ୍ୟବହାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଲାଗୁ
ହେଉଅଛି ।

ଯାଇଁକର ପତ୍ରେ ମହାଦୟବଳ ପ୍ରସାଦିତ
କାନ୍ତିରଷ୍ଣାବ ଦିଇ ଅଧିକରିତାର କୁଞ୍ଜୁ
ତବେ ସମାଚର କର୍ତ୍ତାଙ୍କରୀଁ କିମ୍ବା ଏହି
ମନୋଭି କୁରୁତ କୁଥିଲା ଏବଂ ମହାଦୟବ
ସହିର୍ମାତା ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇ
ଥାଏନ୍ତା । କିମ୍ବା ଦୁଆର କିମ୍ବା ଏହି ଯେ,
ଶ୍ଵାସାଚର ସବୋହତ, ଶାଖା ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରତିତ, ସନ୍ତ୍ରମିତ ଯାଇ ଏହି ଜମିକାର, ମହା
ରାଜମନ୍ଦିର ଉପା ପ୍ରତି, ଦେହ ଦେହ ବୈଷିଣି
ମାନ୍ଦରର ସହିତ ଓ ବନ୍ଧୁଦୟବାନେ ମୁଖ ଏହା
ବାଚିଗ୍ରାହିରୋଧରେ ଉଡ଼ିବିଲ ବା “ଭୃତ୍ୟା
ଶୀର୍ଷି । ଏହାକେ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହା
ମନ୍ଦର ସମ୍ମାନ ନହିଁମାହିଁ, ତବା ସରବାଦିଲୁ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ।

卷之四

六四

ଅପେକ୍ଷା ମହା କା । ଏହି କବିତାରେ
ପିଠକୁଳ ରାଜୀ ପା ସୁଲ ଉଚ୍ଚବିଶରେ ପଥ
ଲୋକ ଯାହାକିମୁ ଦୂରେକ ବିଶ୍ଵାସକୁ ଭାବ
ସମ୍ମନ ଦିଆଯା ଅଛେ । ଭାବାର ବାରଣ ଚିତ୍ତକୁଳ
ରାଜୀ ପା ସୁଲର କାହା ଦୁଇବାର ହୋଇ
ସୁକାମ୍ପାଳେ ବୃଦ୍ଧିକାଳ ତାଙ୍କ ଖେଳ ହୋଇଥାଏ
ଅଛି । ଭାବାକୁଳକୁ ପିଠକୁଳକୁ ଅସିବା
ଅଗ୍ରନ୍ୟ କଲପଥ ଅବୋଲାଇଛି । ହୋପଣ୍ଡି କି
ବୃଦ୍ଧିବାର କଷ୍ଟବ୍ୟରେ ଯାହାକୁ ଲୋରିଅଛି
ଭାବା ଏକମୁଖ ମଧ୍ୟରେ । କିନ୍ତୁ ଜନବେଳ ଏ
କାଣ୍ଡେବାଳରେ ଉତ୍ସୁଦେନ ହୋଇଯାଇଲା ପିଠକୁ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇଯାଇଲା । ପିଠକୁ
ସୁଲ ବିବୁଦ୍ଧରେ ମାଜଶ୍ଵର ତୋଳି ଲାଗୁ ମହାବି
ଶ୍ଵର ଗହୋଦସକୁ କହନ୍ତି ଲିବି, ଯେ
ଅନ୍ଦେଶ୍ୟ ଦେଇସ୍ତିରେ ତତ୍ତ୍ଵବ୍ୟାହରେ ଯାଇଲା
ଏହି ଲାଗୁ ମହାଶ୍ଵର ପଠନମାତ୍ର କାହିଁ ବିଶ୍ଵାସ
କରସି ପାଇବା ପାଇ ଯେ କଷ୍ଟ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ
କହନ୍ତି ହର ପାଇଅଜନ୍ମି । ବୃଦ୍ଧିକାଳ ତା
କାଣ୍ଡେବାଳ ଦେଖି ଫଳାକ୍ଷି ! ପିଠକୁଳ
ଦେଇଅଜନ୍ମି ଯେ ଯେ ମହାଶ୍ଵର ପେର୍ବି
କୋରସତ୍ତା ଯିବା ସମ୍ଭବ୍ୟ ଭାବରେଲେ ଜ୍ଞାନ
ଯାମ୍ପାଳେ, ଧେଠାର ଲୋକମାନେ କରିପ୍ରସର
କର୍ମକାଳ ପର୍ବତୀ ସମ୍ଭାବ୍ୟକ, କରିପ୍ରସର
କର୍ମକାଳ ପର୍ବତୀ ସମ୍ଭାବ୍ୟକ, କରିପ୍ରସର

ଅସିଲାହୁ । କି ଅମ୍ବେରାକେ ସେହି ବିଷୟ ଦିଲାନାହୁ । ପିତକୁଠି ସୁଲକ୍ଷଣ ଦକ୍ଷତାକରି ଅର୍ଥରେ
ଏ ଗ୍ରାମଟି ଅଧିକାରୀ ପ୍ରାଚୀର କରାଯାଇଲେ
କଥକି ଅଛି ଏବଂ ଏ ହାଜରେ ହୋଇ
ପାରଦିଲା ଖୁବି ମୋରୁ ମାତ୍ରରେ ଏହା
ମାତ୍ରେହି ବିଠାଇ ଅମ୍ବେରା ତା
ମନୋଦୟର ପଞ୍ଚତିର ପରିହାରକ କର ଥାଇଲେ
ଏ ଗ୍ରାମର ୨୦୦ ଘରର ପିଲାମାନେ ଓ ଅଳ୍ପ
କିମ୍ବରାରୀ ପିଲାମାନେ ଏ ସୁଲକ୍ଷଣ ପଢ଼ି
ଏଠାରୁ ଏ ସୁଲକ୍ଷଣ କ୍ରିକେ ପିଲାମାନ
ପଢ଼ିଲେ ବହୁତ ଦୟାପତି ପାଇବା ଦେଇ
ଯଦି ଆସୁ ଏତେହାୟ ଦେଇ ତାମିଲର ପାଇବା
କେବାକାହୁ । ଅମ୍ବେରା କେବେଳ ମହିନେ
ତମେ ସତ୍ୟକୁ ଶକ୍ତି ପାଇବା ଅନ୍ତରୁ ପାଇବା
ରେଖକ ମାତ୍ରାମୁକ୍ତ ଜୀବ ଧାର କ୍ଲାଉଡ୍‌ରେ
ତିରାସର କରାଯାଇବେ । ଲକ୍ଷ ।

ପ୍ରତିବନ୍ଦିମୁଁ ପଞ୍ଚଶାଖକ ସେବା
ପରିବହନ କରି ଯାଏ ସ୍ଵର୍ଗ
ଦେଇ ଦେଇ ।

- No. 457   Wanted

  1. Office...Office of the Executive Engineer, Mohanadi Division.
  2. Post vacant & pay ...One Temporary Estimator and Draftsman on Rs. 80. per month.
  3. Qualifications required... Must have atleast passed the Sub-Overseership Examination from a recognised Engineering School, and should have experience in an Executive Engineer's Office.
  4. Officer to whom application should be made...Executive Engineer, Mohanadi Division Cuttack.
  5. Date by which application should be submitted.
24th July 1920.

No. 462   WANTED

  1. Office...Sambalpur Zilla School.
  2. Post vacant and pay ...An Assistant Master on Rs 50 (Class VIII of the S. E. S.)
  3. Qualification required ... A Muhammedan graduate strong in Mathematics.
  4. Officer to whom application should be addressed...Inspector of Schools, Orissa Division, Cuttack.
  5. Date by which application should be received...The 31st July, 1920.

None need apply who is not a native of or domiciled in the Province of Bihar and Orissa or who is over 25 years of age unless he is already in Government service.

Applications should be supported with copies of testimonials which will not be returned.

Cuttack, }   Annada Prasad Mitra
                } Offg. Inspector of Schools, Orissa Division
13-7-1920

None need apply who is not a native of, or domiciled in, the Province of Bihar & Orissa. A candidate claiming to be domiciled in the Province must submit a certificate to that effect from the Magistrate of the District in which he claims to be domiciled. The selected candidate will have to join at once.

Cuttack   Sd. C.A. Merchant
The 9th July,   Executive Engineer
1930.   Mohanadi Division

- No. 458 Notice.
Wanted a Head Clerk and
Serastadar on a monthly salary
of Rs.35 for the Athgarh State.
Applicants must state their age,
qualifications and past service
as apply before 20th, instant.
Superintendent
Athgarh State
P. O. Athgarh
Via-Cuttack

No. 464. Wanted
A qualified Sub-Assistant Surgeon for the Victoria Memorial Hospital, Sundargarh in the Gangpur State on a salary of Rs. 60 rising to Rs. 80 P.M. with free quarters. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to 31st July 1920. The selected candidate will have to join at once.

L. T. R. Lucas
Dewan Gangpar Stat
P. O. Sundargarh
Via Jharsuguda B. N.R.

Notice
His Honour the Lieutenant
Governor will hold a Darbar
Government House, Ranchi,
Saturday, the 31st July
at 10 A.M. for the in-
vestiture of certain gentlemen
a whom Decorations and
titles have been conferred by
His Imperial Majesty the King-
Emperor and His Excellency
the Viceroy and Governor
General of India.
Ranchi the 17th July 1920.

Ranohi the 17th July 1920

ଭକ୍ତିବୀପକ

The "Wid"

Mr. Horne vs. Mr. Das or vice versa Mr. Das is a grammarian and therefore grammatic and has therefore been able to explain in his own way what he meant and said about foreigners and the "cats and dogs". He is a lawyer of the first cut and has also shown a deal of forensic art and skill. But where was the necessity for such a long apologia? If we were he, we would not have taken any notice of Mr. Horne's letter. He has written a letter which has taken two columns and a half of our contemporary the 'Oriya'. He has tried hard to explain himself but has he been able to convince Mr. Horne? We doubt very much. Explain he must but he could have done so in a few words in "a single sentence of not more than 25 words". Any one who had to deal with the "foreigners" whom Mr. Das meant knows well and well enough whether the Indians are not treated as "cats and dogs". This is almost an every day occurrence. We need say no more. We accuse both Mr. Horne and Mr. Das that they have unnecessarily spent a deal of energy and breath which could have been reserved for a better purpose.

er was suspended, and the forests were thrown open to the people at the beginning of November. Famine was declared in the Sadar Subdivision of this district on 1st May, 1919. In the early part of 1919 test works were opened at several places in the Ranchi, Hazaribagh and Singhbhum districts. The Singbhum railway construction gave employment to considerable numbers. The response to the test works opened in Chota Nagpur, however, was poor. This apparent anomaly is explained by the readiness of the population to emigrate in search of work. Thus from the Ranchi District alone, between 1st September 1918 and 31st August 1919 no less than 100,407 adults emigrated to Assam and the Duars through the agency of the Tea District Labour Association. Emigration from other districts was also on a scale much higher than the normal. In certain cases, it should be added, it was necessary to empower the local officers to commandeer stocks unreasonably withheld from the market.

The situation in Sadar and Banka subdivisions of the Bhagalpur district was aggravated by heavy rain and

- 88 -

Scarcity in Bibar and Orissa during 1918 & 1919.

The following is a summary of a most important and interesting Resolution on the subject which has recently been issued by the Local Government.

Agricultural conditions in Bihar and Orissa were prosperous, and the outlook was hopeful in the spring of 1918. There had been good harvests in the two previous years, and this fact combined with the diminished transport facilities had led to a considerable increase in the stocks of food-grains. In April, 1918, the average retail price of common rice

at six districts as low as 12-5/16 seers per rupee. The monsoon of 1918 began well, and the rainfall was plentiful up to the end of June. The greater part of July was rainless, however; and practically no rain fell over the greater part of the province from the middle of September onwards. This deficiency in the rainfall gave rise to serious misgivings, and the average price of rice rose to 8-13/16 seers in September. At the end of March, 1919, the average price of common rice was in the neighbourhood of 7 seers; but after this date it rose steadily, and by the 8th September the highest point of 4-11/16 seers per rupee was reached. The excellent winter rice crop and the plentiful ~~rain~~ crops of 1919-20 resulted in a considerable fall, and now the average retail price is about 6 seers a rupee. The fact that the price still remains unusually high is, it must always be remembered, mainly due to causes which have lowered the purchasing power of money and raised the prices of every sort of commodity the whole world over. It is also due, no doubt, to the great depletion of stocks in 1919.

Of all the scarcity areas the districts of Orissa have occasioned the greatest anxiety to the Government. Distress appeared simultaneously in the districts of Cuttack, Puri and Balasore early in 1919. In Puri the situation was complicated by the presence of a considerable population of beggars who, in normal years live upon charity. At the end of April this population had begun to wander, showing that private charity was drying up. In May a district relief Committee was formed to undertake the distribution of gratuitous relief. The monsoon of 1919, which relieved the strain in other parts of the Province, brought little relief to Orissa. Exceptionally heavy rains in August produced serious floods in certain parts of the Division. In the Cuttack district gratuitous relief which had been closed in September 1919, had to be reopened again for short time in October. In Puri the situation was rendered still worse some parts by more floods in November, which severely damaged the spring crops. The Puri district still engaging the closest attention of the Government.

One special feature of the recent scarcity, which greatly added to the anxieties of the government and to the difficulties of relief operations, was the extent of the area affected. The Patna and Tirhoot divisions and the portion of the Bhagalpur division lying to the north of the Ganges were the least affected; but, apart from these areas, the scarcity may be said to have been general. Actual famine was declared, however, only in the Sader sub-division of Angul, the Banka and Sadr subdivisions of Bhagalpur, and the Deenagar subdivision of the Santal Parganas.

From October, 1918, when the first effects of the drought began to be evident, the situation was under the close observation of the local officers. In Angul the situation

rapidly deteriorated. The land revenue falling due on the 15th November was suspended; and the reserve forests were thrown open to the people at the beginning of November. Famine was declared in the Jadar Subdivision of this district on 1st May, 1919. In the early part of 1919 test works were opened at several places in the Ranchi, Hazaribagh and Singhbhum districts. In Singhbhum railway construction gave employment to considerable numbers. The response to the test works opened in Chota Nagpur, however, was poor. This apparent anomaly is explained by the readiness of the population to emigrate in search of work. Thus from the Ranchi District alone, between 1st September 1918 and 31st August 1919 no less than 103,407 adults emigrated to Assam and the Duars through the agency of the Tea District Labour Association. Emigration from other districts was also on a scale much higher than the normal. In certain cases, it should be added, it was necessary to empower the local officers to commandeer stocks unreasonably withheld from the market.

The situation in Sadar and Banka subdivisions of the Bhagalpur district was aggravated by heavy rain and floods in the months of August and September 1819; and rendered necessary the continuance of gratuitous relief until November 1819. The

relief until November 1919. The maximum number of persons in receipt of gratuitous relief was 20,000 in the month of September. In the Santal Parganas there was little cause for anxiety up to April 1919. Emigration to Assam was brisk; and private charity combined with a liberal distribution of takavi loans, was sufficient to meet the situation. Famine, however, had to be declared in the Deoghar Subdivision on 21st June. In other parts arrangements were made for opening test works, and for the distribution of gratuitous relief. The situation in the Santal Parganas was at its worst in early September, when over 13,000 people were in receipt of gratuitous relief.

Of all the scarcity areas the districts of Orissa have occasioned the greatest anxiety to the Government. Distress appeared simultaneously in the districts of Cuttack, Puri and Balasore early in 1919. In Puri the situation was complicated by the presence of a considerable population of beggars who, in normal years live upon charity. At the end of April this population had begun to wander, showing that private charity was drying up. In May a district relief Committee was formed to undertake the distribution of gratuitous relief. The monsoon of 1919, which relieved the strain in other parts of the Province, brought little relief to Orissa. Exceptionally heavy rains in August produced serious floods in certain parts of the Division. In the Cuttack district gratuitous relief which had been closed in September

1919, had to be reopened again for short time in October. In Puri the situation was rendered still worse in some parts by more floods in November, which severely damaged the spring crops. The Puri district is still engaging the closest attention of the Government.

**Special Qualification
of
candidates at the forthcoming
elections**

The following note is issued
for general information.

general information
Under Rule 6 of Part II of
Bihar and Orissa Electoral Rules
Muhammedan or non-Muhammedan
or European can stand as a candidate
for election in any of the general con-
stituencies, if his name is registered
as elector in any general constituency
in the province. All constituencies
except the Landholders, University,
Planting or Mining seats, are included
in the term general constituency.
consequence of representation in
the draft rule is contrary to
Congress League Pact, the matter
been further considered by the
Government and has been referred
for the orders of the Government
of India.

କେମ୍ ପିଟାଖଳ

ମତ କୁଳାଚି ପାରିବାରେ କପାଳ କାହାରେ
କାହାରେ ଶ୍ଵର କିନ୍ତୁ ମନୀ ପଦ କାହାରେ
ପ୍ରୀତିମନେ, କୋଳକୁ ଯୁଧ ବିଦ୍ୟାରେ କାହାରେ
ପାତ୍ର କର ଅନୁଷ୍ଠାନିକାରୀ ଯୁଧ କାହାରେ
ପ୍ରମାଣ ସମ୍ମାନ କୁମରଜୀବ ପ୍ରମାଣ କର
କାହାରେ ଥିଲା ।

卷之四

ପ୍ରାଚୀକ ସମୟର ବନ୍ଦଳ ହେଲେ
ପ୍ରାଚୀନ ଦୁଇଶବ୍ଦବ୍ୟବୀ ହୋଇଥିବାରୁ ନରତ୍ଵ
ପାହାଯାଇ ଦେଉଥିଲା । ନେବାମାନ
କେବୁ କାହାରୁଙ୍କରେ ସର୍ବତ୍ର ଦେଖି
ପରାଇଲା । ଜଳ ପଢା ଦେବପରିଷ୍ଠା

ଶ୍ରୀମତୀ କୁମାରୀ ଓ ଶ୍ରୀ ପିଲାନ୍ତର ମନେରେ ।
ସେଇବା ଏହାର ସାହେବମାନେ
ଟେଲିଗ୍ରାଫ୍‌ରୁ ଅବ୍ୟାହ ବିଷୟରୁ
ଯେତେବେଳେ ମୁୟୁଷଙ୍କ ଚକ୍ରଧାରୀଙ୍କ ଅତି-
ପୂର୍ବ ସାହୋଦା ହେଉ ନିରାଜିତ ।

ତେ ମର ଅର୍ପିଛି ସାହୀନ୍ କରିବାର ଦିନ
ଶୁଦ୍ଧିକୁ ସହାନ୍ କୁଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ ।

ଶ୍ରୀକୃତିବାନ୍ଦ୍ରା

କାନ୍ତିର ପଦମାଲା

618

ମୁଦ୍ରଣ କରାଯିବା ପାଇଁ

ଅନ୍ତର୍ମାଳରେ ଏ ପ୍ରସରରେ ଅମୃତକରଣ
ହେଲେ ଏ ପାଇଁ-

ବାହୁ ଦିନ ଶକ୍ତିରେଣ୍ଟିମ୍ବୁଦ୍ଧ

୪୫ ଶାତ୍ରୁକ ଶାଖାରେଇଲାହି ଅନେକା ମହିନେ
ମରୁର ମେଳାଯଥାଟି ଯେ ଅଧିକ ଅନୁଭାବ
ଏହା ଅବସା ଶୀତାର ଉତ୍ତରାଳୁ ଦେବ । କିନ୍ତୁ
ମହିନେ ମହିନେ

ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ପଥରେ
ପଞ୍ଚମ ଅଳ୍ପାବେ ଅସୁର ପାଖ ଅତ୍ୟ ହକ୍କାପାଦରେ
ଏଥା ବୌଣପି ଉଜ୍ଜ୍ଵଳାକୁ ଦେଇଁ ମଧ୍ୟ
ନରମେଦ୍ୟ ଲୋହପାଦର ବାହୀ ହହିବେ ।
ସାଂପରକୁ ଏ କା ବେଳାଶ୍ଵର ଦେବା ପଥ ପାହୀ
ପାଶ୍ଚା ପୁରାପର ଓ ଦେଇଁ ମଧ୍ୟ ହାତାପୁ
ପାଶ୍ଚା ପୁରାପର ମେ ଅସୁ ଦେବ ପଞ୍ଚମରେ
ଦେଇଁ କଷମାନକୁ ପଥ ଦେବା ପମ୍ବକ ଲାଭ ।
ଯକ୍ଷଗତ ଏପର ଅଛ କ ଆଏ ପାହାଦେଇଁ
ଏହି ଶାକାଦେଇଁ ପିତାମହାପାଦରେ
ମନ ଦେବାକୁ ଦେଇଁ ଅପାର୍କା ପାହୀତ ଅପା-
ର୍କା ଦେବେ । ମନ୍ଦାପି ଲୋହପାଦର ଦୟ ଆଏ
ଦେବେ ମନ୍ଦାପିରେ ଶାହୁତ ଦେବା ପମ୍ବକ
ନୁହେ । ତାହିଁ କେବଳଶାହ ନ ଦେବ ଯୋଗର
ମନ୍ଦାପ ଲୋହପାଦର ପେ ଅକର ପୁରାପାଦରୁ
ଏ ସମ୍ମରେ ଗୋଟିର ଦେଇଁ କଷମାନ
କଷମାନ କାହିଁ । ଏହି ମୋଟର ସରକ୍କାର
ମନ୍ଦାପ ମଧ୍ୟ ଲୋହପାଦର ଅପର ଅପାର୍କା
ନୁହେବା ।

—102—

ଶ୍ରୀ ପଦମନାଭ ସମ୍ପଦ

ପ୍ରାଚୀନ କରିବାରଙ୍ଗତି ପ୍ରକଳ୍ପର ଗାନ୍ଧି-
ଜିଲ୍ଲାରେ ଏହି ଅଧିକାରେ ହୋଇଥିଲା ।
ସେଥିରେ ନିମ୍ନୋଡ଼ ଲାଗା ୫ ଟଙ୍କାରଙ୍ଗତି
ପ୍ରାଚୀନ ଶବ୍ଦରୁକ୍ତ ପଦବ୍ୟାପକ ସମ୍ବଲ ସନ୍ଦର୍ଭରେ
ପରିପ୍ରକଳ୍ପିତ ନିକାଳକ ଦୋଷର କଣ୍ଠ ।

ଶାରଳୀବିଶ୍ୱର ବାଲାକାହେବ ପ୍ରଦୟମ
ଜେବନ୍ଦୁତ୍ତିର ଅଧେମୀର ନିଯମେ, ସେବଣଗୁର
ବାଲାକାହେବ ଉଚ୍ଛଵିନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ କରନ୍ତେ
ଏ ମନ୍ତ୍ରାତ୍ମାର ବାଲାକାହେବ ଗନ୍ଧାମ ୮
ବାଲାକାହେବ କିବାଚକହିମତ୍ତୁ ମାନ୍ୟାଜ

ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମ୍ପଦରେ ଅନୁଭବ ପ୍ରାଣୀ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

১৪৮

ଅବସ୍ଥା ମୁକୁତନ । ଦେଖଇ ହେଲା-
ରେ କ୍ଷେତ୍ରେ ପରେ ଧରି କାହାରେ
କାହାର କୁଳର ମାଛୀ । କରାରକ ଯେଉଁ
କାହାର କୁଳର ଧାରିବାକୁ ଘେରି
ଦେଖଇ ଶକ୍ତିର ପାଦରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ଏକ ଅବ୍ୟା-
କ୍ଷେତ୍ର ତଳ ସହି କାହାର କାହାରେ

ମହାରାଜେଶ୍ବର କୋଣପ୍ରାସ ତଥ ।
ଦେଖିଲୁଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ କେଉଁଥାବେଳକର ଅଛିବୁ
ଦିନେବ ଏ କରିବାକାମକୁ ପ୍ରେରଣ କରିବାକ ଅବ୍ୟାପ୍ତି

କବିତାମୟ

ତୁମ୍ଭ ଏହାରେ ଟ ୦.୫; ମାତ୍ରା ଟ ୦.୧, ଏହାରେ ଶତି ଟ ୧୮୮; ମାତ୍ରା ଟ ୦.୧୫
ଏହାରେ ଶତି ମାତ୍ରା ଟ ୦.୨, ଯାହାରେ ଟ ୦.୫ କି ଏହାରେ ଟ ୩୬୮ ତା ଏହାରେ
ମାତ୍ରା ଟ ୦.୫ ଯାହାରେ ଟ ୦.୫

ମହା ଲେଖିକାଙ୍କ ଓ ଶ୍ରୀକଥ ଶାରଦାର ପତ୍ରଙ୍କ ।
ବୋଲି ପ୍ରୋକ୍ଷମନ ଏମ୍, ଏ, ବହମାନ୍ ଏବୁ ଥଳ ॥
କ ୧୯୫୫ ସଂ ଅମ୍ବଲିକଟିକ ପ୍ରେସ୍, ଶ୍ରୀ ବାବନ୍ଦେଶ୍ୱର, କାନ୍ଦିଗାର୍

କେବେଳ ମୁର ବିଜ୍ଞାନ ।
ମହୁ, ଫର୍ତ୍ତୁ ଓ ସମୀକ୍ଷାତର ବିଜ୍ଞାନ ଉଦ୍‌ଦୃଶ୍ୟ

ପ୍ରତିକ ଶ୍ରୀ ହରପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଷ୍ଠାନ ।
୧୯୫୫ ଖ୍ରୀ ଅକ୍ଟୋବରମୁଣ୍ଡିନେତ୍, ବିଜ୍ଞାନପୁର ଜ
ଗନ୍ଧାରା

୧୬ ଦୂର୍ଦ୍ଵାରା—ପଦ୍ମ ପରିଷିଳିତ ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ—

କଣ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କଥା ହୁଏ—ଏକାଜାର କଟକଖରେ
ଏହା ସବୁ ଚମଗ ଜାଗରିବା ଅଛି କି କଲୁଟିକ ବାବା
କାଳି ଓ କେତ୍ତାଦୂର ବିକି ମହୋକଥି ପ୍ରମେହ ଓ
ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ମୁକ୍ତ କବାରଙ୍ଗ କହିବାକୁ ଏହାକୁ କହି
ଜୀବନ ଲାଭ । ଆଜି କିମ୍ବା କାହିଁ ଏହି ଧରେଇ
ଦେବ ପାତ୍ରଙ୍କ ହେବିଲାମେହେ କହାଇବା ହୁଏ
କୃତିବାଦ ଧର୍ମଦର୍ଶ ସ୍ଵପ୍ନକୋଳ ଏହି କୃତି-
ବାଦର୍ଥ ଦେବରେ ଉନ୍ନତ କରୁଥିବ ଅମୋଦ
କରିପାରିବ । ତଥାପି, ପାରିଦେଶ, କୁଟୁମ୍ବ,
ଅର୍ଥ, ଘୋଷା ଅବ୍ଦିରେ ସମସ୍ତ କେବୁ
କ୍ଷେତ୍ରମଧ୍ୟ ଏହା କହିବା ହେବ
ହାନି । କୁଥିଥି ଦେଇବ ଓ ବନ୍ଦ ପରିହର ଏହି
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ବିଜ୍ଞାନ ପରିହର ଏହି ହୁଏ ପ୍ରଭୁର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ମହୋକଥି ଏହାର ସେବ
କରିବ ହେବ କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହୁଏ । ଏହା ପ୍ରତି
ପ୍ରଥମ, ପିତାମହ କବାରିବା । କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ହୁଏ ଏହି ଏ ମୁଦ୍ରା ଓ ଆୟୁରିକ ଏହି ଏ ଖା,
କିମ୍ବା ଏ ଖାନି ବା

ମତ ଲେଖି, କୁଳଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର, ଶ୍ରେଷ୍ଠ
କବିଙ୍କିତ ପରମାଣୁମ୍ବ ବ୍ୟାକାରୀଶ୍ଵର ଅଧିକାରେ
ଏହି ଜୀବନ ଏହି ତଥା ବୌଦ୍ଧକ ଜୀବନ କବି-
ମାନୁ ହେଲେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧୀ, ପ୍ରଭୁ, ବାଜନ
<କି ବାହୀନାମନବୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ ଛାନ୍ତ ଏହି କୁ
ରୋ ଦୋଷରେ ସମ୍ମରେ ବିବରିବା ଦେବୀ,
କୁଳପୁରୀ ଅନ୍ତରୀକ୍ଷ । ଏହି ଜୀବନ ଜୀମଟେ ଏହି-
ଏହି କବିଙ୍କିତ ।

ପରିବହନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦେଶଭାବରେ ଏହା ମହିଳା

ଠେବ
କ୍ଷେତ୍ର ଶିଖିଲାହୁ ପଦବୀକୁ
ନେଇ ମନ କଲାନାମେହେବୁ
ଦେଇବା ଅଥବା ଏହ ଏହ ଏ
ମୁଖ ଏମ କିମ୍ବା ମନ୍ଦିର

କଣ୍ଠାପନ ।

ଅବ୍ୟାହ
ମୋହନ
ପାଇଁ ସତ୍ୱ ଚଳିଲା
ଏହି ଜୀବନ
ଦେଖିବା ପରିବାର
ଏବଂ ବାଚନ, ମରାଣ
କୁ, ଶିଥିରେବାର
ପରିବାର — ପ୍ରସର
ଶାତା, ଉଦ୍‌ବନ୍ଧ
ପ୍ରେସ ଅନ୍ଧାର
କେ ଆଜ୍ଞାନ
ହୋଇ ଏହାର
ପିନ୍ଧାର କିମ୍ବା
କି କେବଳ କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ରହିବାରି
କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ଶ୍ରୀ ପାଦକୁ ତ ଏହାର ମେଲି
ଦୂରଦୂର ମାରିବା
ବାଧନମୟରେ ଏ ଖୋଜ କର ମହାନାଥ ଗତର
ଦୂରଦୂର, ଚାନ୍ଦିଳା, ପୁଣ୍ୟପୁରି, ଗୋକୁଳ ବାହୀ
ଘୋରାକଳା, କୃଷ୍ଣପୁରା, ସର୍ବାର୍ଥ, ଅମିଗାନ୍ଧି
ପରିପରି ଦେଖାଯାଏ ଦେଖାଯାଇବ ହାଁ ମେହି
ମେହିତ ପରିମେହାତ ।

ମେଘମାତେ ଆହୁତୋକର୍ମୀ ପଦମନାଭ
ଏହିତ ହୋଇ ବାରାନ୍ଦେଶ୍ୱର ପ୍ରେସ୍‌ରେଣ୍ଡର୍
ଏହି ଲୋକଙ୍କାଳପ୍ରାୟେ ଉଚ୍ଛବିତ୍ କରାଯାଇ
ଏହି ବାରାନ୍ଦେଶ୍ୱରାକାଳରେ କଥାଗତି ଏହି ଅନ୍ତର୍ମାଧିକାରୀ
ଏହି ଉଚ୍ଛବିତ୍ ମେଘମାତେ ଅବେଳାର ଅମୃତ
ଏହି ବାରାନ୍ଦେଶ୍ୱର ପଦମନାଭ ପଦମନାଭ

ବିପ୍ରଦିଲ୍ୟ
ଓଷଧାଳ୍ୟ

କଟୁଳର ଅନ୍ତରେ ଯାଏ ତିଆଳସୁରାଜଙ୍କ
ଧରେ ଏହା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ପ୍ରାଚୀନ ଏହା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ଏହାରେ ଆଶ୍ରମେ ପ୍ରଦେଶର ଜୀବଜୀବନ
ଦେଇ, ଖୁବି, ବିହାର, ଉତ୍ତର, ଦେଶ, ଅବଲୋକ,
ମୋହତ ଓ କନ୍ଦୁଷ, ମହାକାଶ, ଶୁଦ୍ଧିର
ଆଶ୍ରାକରେଣ୍ୟର, ବଜ୍ର, ସିଂହ, ହରୁ, ରୋହି,
ଗୁରୁ, ଧର୍ମଶ୍ରୀ, ଲୋକୀ, ପ୍ରଥାର, ମହା,
ଅନୁଭବରକରୁବାର ବସୁନ୍ଧାର ମହିମା ମହିମାର
କମ୍ପି କୁବି । କମ୍ପିବାରେ କହା ଅତାରକେ
କରୁଥିବାର ଆରାଧିତରେ ।

କରୁଥୁବା ଦିନାର }   ଶ୍ରୀ କାଳଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ
କରୁଥୁବା }

ପିସକନବର ପ୍ରାଚି ଛୁପଥାର
ଦିବିଗାତ ଶ୍ରୀ କାଶ୍ମରଧିକିତ୍ତରେ, ୧୯୫୫
ବେତବା ବସମ ହେଲା ।

ଅନ୍ତର ପାହୁ କଥାରୁ-
ଦେଖ କଥାରୁ
ଦେଖ

[View all reviews](#) | [Write a review](#)

ଏହାର ଫୁଲକ ପାଣ୍ଡିତଙ୍କର ଓ ଶର୍ମିତାଙ୍ଗପ୍ରାୟ, ମେରୀ ପ୍ରାକ୍ତରେ ଦର୍ଶନ ଏହି ଚିତ୍ର ଆଜିର ପିଲାତ୍ତିର
ମୁଦ୍ରାକରଣ ଦେଖି ସାରିଲେ ଏକାଳ ପରିବର୍ତ୍ତନକରି ଯେଉଁରେ ମୁଁ ଦେଇଲୁ ତଥାପି ଆଜିରଙ୍କ
ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏହାର ଚିତ୍ରରେ

ମାତ୍ରା କହି ଏହା ତୁ ମଜଳ ରହିଥାଏ ଦେଖନ୍ତା ତିକ ଅଳା।
ଦେଖନ୍ତା ତୁ ବାବଦିଲା ସବୁକହା କି ? ମର କାହିଁ ହେବ, କେବଳ
କାହିଁ କାହିଁ

ପ୍ରକାଶକ, ମହିଦଳ

10. The following table shows the number of hours worked by each employee in a company.

ବେଳେ ଶ୍ରୀକୀମା—ତିଥ,
ଦେଖିବପୁନ,
କିମ୍ବା ସଂଭବୁମେ ।
ତା । ୧୭୨୭ ।

只見君！

ଶ୍ରୀ କାନ୍ତିବନ୍ଦେବ ପାଠ
ମୁଦ୍ରଣାଳୀ ସିଙ୍ଗା
ସଂପାଦିତ,

• 194 •

ଦେଖିବୁ ପାଇଲୁ ମାତ୍ର ନୁହିଲମାଡ଼ିବାର
କବିତାରସଙ୍ଗରେ ବ୍ୟାପକ ମରୋକୁ ପାଇଲା
ଯଥ ବାହୁଦ୍ର ହିଦେଶ ପ୍ରକାଶରଳ ବିଷୟରେ
ଏହି ଲେଖିଅପାରୁ । ଲହିରେ ହେ ମନ୍ଦ ହେ
ନିକ ବାହୁଦ୍ର ମହିତାରୁ

କୌଣସି ପାନ୍ତି ପାଥୁ ଘର ମୁହିଦେବ ଥିଲେ ।
ପାତି ଖରେ ବୁଝ ଛାଡ଼ି କଷି ଗାଡ଼ା ଠିକ୍
ଥିଲାଯୋଟି ହକ୍କାନେବ ତେ ମୂସୁ ହଜଳ ।
ଦେଶଭକ୍ତି ବିଜ୍ଞାପୀ ତରିକେ ମାନୁଷ ହବଳ ।

ଏହି ପ୍ରଦେଶ ଆଜି କୁଣ୍ଡଳ ନାମ ଲେଖିଥାଏନ୍ତି
ଯେ ଆଜିମଧ୍ୟ ପଞ୍ଚ ସଙ୍ଗେ ଦଳର ପୁରୁଷ
“ସୁହ ପଢ଼” “ପାତୀ ହତ୍ତା” ଡୋଇ ବାଦାର
ମନ୍ଦିର ଦେଖିବ ମୌର୍ଯ୍ୟ ହତ୍ତା ଅବୈରବ
ଦେଖନ୍ତାମାତ୍ର । ଏହା ଆଜିମଧ୍ୟ ହାତ କି ଏତେ
କର୍ଣ୍ଣିତିପରିବରେ ହେ ଅନେକ ବିଷୟ ଦେଇ
ଆପିନେ କିନ୍ତୁ କାହାକାହ କେ ତେବେବ ଦେଇ
ଅନ୍ତରେ କମଳ ଉତ୍ତର ଓ କମଳ ବାହେଠ ବାହାର
ଅମ୍ବୁଗାଳ ପେଣିଚାନାହେ କି ହୁଅଥାବୁ
ତାହେ, କେ ମେଲ୍ଲ କମଳ ବିଷୟରେ ଉତ୍ତର
କାହା କମଳ କାହିଁଲେ ଯେ କି କାହା କେହି କିମ୍ବରେ
କମଳ କେ କିମ୍ବରେ କୁଳକୁ କମଳ
କମଳ କାହା କମଳକୁ କମଳ କମଳକୁ
କମଳକୁ । ମର୍ତ୍ତ୍ତା କମଳକୁ କମଳକୁ କମଳକୁ
କମଳକୁ କମଳକୁ; କି ଆଜିମଧ୍ୟ ବାହା କମଳ
କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ
କମଳ, ଆଜି ଏଠିମେଟାବ ହାତକାଳା ମୋଳ
କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ
କମଳକୁ ଏବେ ବାହା, ମର୍ତ୍ତାକାଳ, ମୋଳକାଳ,
କମଳ, ମହିଳା ଆହୁ ଆହୁ କେ ନର
କମଳକୁ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ
କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ
କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ କମଳ

৩৮

ସମ୍ବନ୍ଧ ଉତ୍ତରକ ପଦମୁଣ୍ଡଳୀ ଅବଲ
ଥିବେ ଯେ ଏ ବର୍ଷ ଉତ୍ତର ଜୟନ୍ତିକାରୀ ଅଭିନ୍ନ
ପୁତ୍ର ହନରେ ଉତ୍ତରପୂର୍ବରେ ଅବୁନ୍ନି
ଦେବାପାଦ୍ମ ବିଦ୍ୟାପ୍ରସକ ଆଶ ସେଠାରେ
ପଦମୁଣ୍ଡଳୀର ଆଶ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଶ୍ରୀପନ୍ଦର ତାହାର
ପଦମୁଣ୍ଡଳୀର ସହିତ ଅଭାନ ନିରାକୃତ
କୁ ଅମ୍ବାରେ ବେଶେଦ୍ଧ ଜାଣ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ
ଯକ୍ଷ ଉତ୍ତରମିତି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ପୁତ୍ର
ଦେବାପାଦ୍ମ ଶାଶ୍ଵତୁମେ ମୁଖର ବୋଲ ନାହିଁ
ତାମି ମହାଶୟ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାବର ସମ୍ବନ୍ଧିତ
ପଦମୁଣ୍ଡଳୀର ଆଶ୍ରୁରେ ମୁଖର ଦେବାପାଦ୍ମ
ମିମର କାର୍ଯ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟତା ପରିଚୟ ଉତ୍ତର
ଅଭାନ୍ତି । ତେଣ ଯେ ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ପଦମୁଣ୍ଡଳୀ
ପଦମୁଣ୍ଡଳୀର ଆଶ୍ରୁରେ ମନେହର ଉତ୍ତର
ମିମର ସମ୍ବନ୍ଧିତୁମେ ଏ ବର୍ଷ ସହିତଙ୍କରୁ
ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ଅଭାନ ଦୟତା ସୁନ୍ଦରକ
ପାଇ ନାହିଁ । ଯାହା ବେଳ ଏ ଅଭାନରେ
ଏ ମହାଶୟ ଆଶ ପରିଚୟ ପ୍ରଥମେ ଉତ୍ତର
ପଦମୁଣ୍ଡଳୀର ଆଶ୍ରୁରେ ପଦମୁଣ୍ଡଳୀର ଉତ୍ତର
ଏ ସହିତଙ୍କରୁ ଉତ୍ତରପୂର୍ବରୁ ଅଭାନ

କାହିଁ ତାର୍ଯ୍ୟକଳାହୁତା ପରେଇ ଥାଏ ।
ଅନ୍ୟଙ୍କ ଅହାନ୍ତୁ ରାଜାରେ ରାଜଧାନୀ
୧୮୯୯ ଏ ବର୍ଷ ଛାତ୍ରଜୀଳେ ହେବାର
ବିଲ୍ଲେ ଚେତେ ମୋର ଏତେ ପତ୍ରଗୀ
ମହାପୂର୍ବ ସାହେଜନ କବିକାଶାଳୀ ବେଳେ
ପ୍ରମାଦ ଉଦୟପତ୍ର ତାରା ପରମାନନ୍ଦଙ୍କ
ଦକ୍ଷ ଅସୁଧା ଦେଲା । ତାରକ ବିକ୍ରି
ଶାୟ ପୁରୀ କୁଟିର ମଧ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚୀସ୍ଵର
ଅଧିକାରୀ ପ୍ରକାଶରେ ଉଚ୍ଚମାନେ ଏହିପାଇଁ
ଅବୀଜାନକରୁ ଆସି ସମୀକ୍ଷାରେ ଯୋଗଦେଖ
ଏହାରୁ ଅବସ୍ଥା । ଏବେ ମୁଁ ପ୍ରମାଦ ପତ୍ର
ଦେଇଲାମ ପୁରୀର ପ୍ରାକୁରେ ଉଦୟ
ଦିଲାଇଥାଏ । ଆଜାବରେ ଥାଏ ନିତିମାନ
ନାର୍ଯ୍ୟକଳାହୁତା ବନ୍ଦର ସରେ କର୍ମକାଳୀନ
ପରିଧାରକଠ ମୋହିଯ ବଳ ପ୍ରିୟ ପରିବେ
ପ୍ରମାଦ ପତ୍ରର ନାର୍ଯ୍ୟକଳାହୁତା ସମେତ ଏହିପାଇଁ
ବିଶ୍ୱାସ ପଦକି ଏହିର ନିଜିଲ ପ୍ରକାଶରେ
ବିପରୀତରୁଥେ କମ୍ପିଲିଟି ଏତ ମହୋଦୟାରକୁ
ଆଗେଥେ ଅନୁଯୋଧ କରିବୁ ।

ମେଲା ପରିବହାରସ୍ଥ କେନ୍ଦ୍ର ମେଲା
K.C.I.E., କମ୍ପ୍ୟୁଟର୍ ।

୨ । ପାଳାକର ସତ୍ତାନ ଦେଖିବାର
ପିଲାକ ।
୩ । ପ୍ରଥେଷର ପକୁଳାଟ ସକତାର ଏମୁଁ
P. R. S. ଦଣ୍ଡକ ।

ଏହିପେଣ୍ଡରେ ମୋର ଉତ୍ତଳର ଶୁଦ୍ଧ କାନ୍ଦି
କଲୁ ଏହିକ ଅନୁମୋଦ ଯେ ଅମ୍ବର ପିଂକ
ଦେଇ ସବୁର ପ୍ରାଚୀମାଳେ ଏହିଲକ୍ଷ ସାବୁତୁମିମେ
ପାଇବାକୁ ଚାହେ ହାର୍ଯ୍ୟକୃଷ୍ଣର ପ୍ରଭା ପ୍ରାଚୀ
ମୁଗାନେ ଥୁଳା ବଜାରୀ ଦେବତା ଏହିବଳ ପାରେ
ଦିଗାର ଶିଖମୁଖି ଜାଗରେ ପୋରଦେଇ
କୁମିର ସୁବନବନ୍ଦୟାରଙ୍କୁ ସବପ୍ରତାଙ୍କେ
ପାଇବ ଓ ହାତମା ବଜାରୀ ଏକାକ୍ରମିତିରେ ,

A voice from the student
work, Cuttack
13-7-20

କୀଳମ ଛ

ପ୍ରକାଶକ

୭ ୬୭୭ ମର କାଳି

୧୦୭ ପାତ୍ର କାମକଳୀ

卷之四

1919, 610 666

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ ପଦମାତ୍ର

ଏହା ଦେଖିବାକମାନଙ୍କର କମୁଳାର୍ଥ
ଏହାମ୍ବାଦି ଦରେ କଲିମ ହେବ ।

ପ୍ରଦୀପ ପ୍ରେସର ଓ କାମକାଳୀର ନା
ବ ଅଗ୍ରଗତିର ପ୍ରାଚୀ କୋଣାର୍କ ଜାହେର
ଲିଙ୍ଗତ ଉତ୍ସବ ଶାକ ପରିବହଣ ଓ
କାମକାଳୀ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେବେଳେ
ପାଇଁ ଏହାରେ ଯାଇବା ପାଇଁ କରାଯାଇଛି
ପାଇଁ ଏହାରେ ଯାଇବା ପାଇଁ କରାଯାଇଛି

ନିଶ୍ଚର୍ଵାତ ଶୁଣି କହଇ ପୁରୁଷଙ୍କ
ପାଦରେ ବୋଲିଛୁ ମୌ ମହାତ୍ମା
ମୁଖ ଦୂର ତା ଦୂର କହି ମହା
ଅଧିକା ଜଗାଦର ଏକାଶ-ପୁରୁଷ
ତ ମହାତ୍ମା ତ ତ ମହାତ୍ମା
ଚନ୍ଦ୍ର ମର ସିଂହ ଏକ—ଦୁଇ
ତ ତ ମହା ନାମ ପରା
ତା କା ଏକ—ମହା ତ ତ
ମହା ମର ଜାଗାପୁରୁଷ କହିଲୁ
ଏକ ମର ଜଗା ତ ମହା ଏକାଶ
ଜଗାଦର ଏକାଶ-ପୁରୁଷ
ମୁଖରାତ୍ର ବୋଲିବା ଏହା
ଏକାଶ-ପୁରୁଷ କହିଲୁ

ପା ମେହିଟି ଯୁଗ ଏଥିତେ ।
ପ୍ରେସଲ ଶ୍ରୀ କେବ ଯୁଦ୍ଧକ
ଜା । ହୋଇଛି କୋର ବନନ୍ଦେ
ଏ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଆପଣଙ୍କ

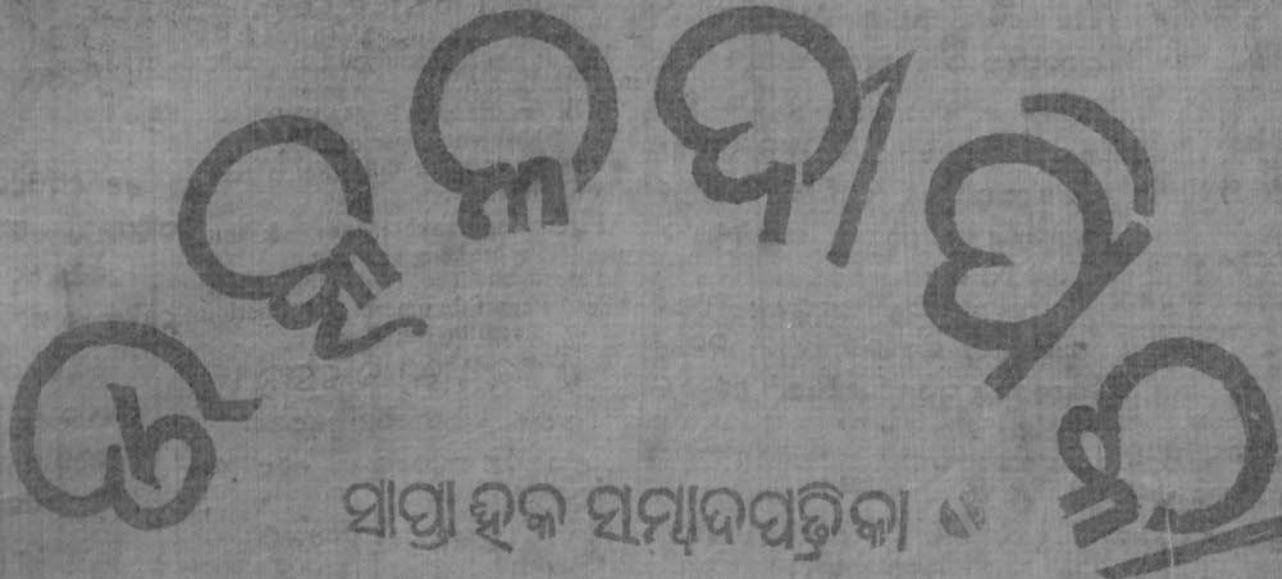

REGISTERED No. D-0

ପ୍ରକାଶକ୍ତି ।

ପ୍ରଥମବିନ୍ଦୁ କହାଇଲୁ
କାହାର କାହାର କାହାର —

ପ୍ରଥମବିନ୍ଦୁ ଏକାଟେ
ଏକାଟେବେଳେ ବାହୁଦୂର ହଁ ।
ଦୂରବୀର ବହାରେ ହଁ ।
ଏ ଉତ୍ତମବୀର ସନ୍ଧାନେବୁନ୍ଦେ
କାହାର ଏହା ପଢ଼ି
ଏହା କାହାର ଏହାରେବେଳେ
ଏହା । ବୀରବିନ ଦେବତା
ଏହାର ଦେବତା ହୋଇ ଏହା
ଏହାର ଏହାର ଏହାର ଏହାର
ଏହାର ।

ସାହୁ ହିନ୍ଦୁ ସମୟଦର୍ଶକା

୨୫ ପଦ୍ମପୁରସ୍କାର
୨୫୧୯ ମୁଖ୍ୟ ପଦ୍ମପୁରସ୍କାର
ପଦ୍ମଶିଳ୍ପୀ, କୃତ୍ୟେ ୫,୩୩୩
ଗନ୍ଧ ପାଠୀରେ ଏହା ପାଠୀ
ଅନ୍ୟ ଚକ୍ରବାଟ ପାଠୀରେ
ଅନ୍ୟରେ ଏହା ।

THE UTKAL DIPIKA.

Cuttack, Saturday the 31st July 1920

କାହିଁବ ପରିମା କାହାର
କାହାର କାହିଁବ କାହାର

କଣ୍ଠ ମୂର

ଭାରତବର୍ଷୀୟ ଗଭର୍ଣ୍ଣମେଷ

ନମ୍ବରିକ ଉଶମାଳ ଜାହାରବା ବିଷୟ ଯୋଗ୍ଦା କରୁଥିଲା ।

ଭକ୍ତିଦୀପିତ୍ର ।

Flood, rescue and relief.

THE VISIT OF THE
PRINCE OF WALES
TO INDIA.

meeting, and authorised to raise subscription for the purpose.

The Executive Committee, after careful examination of the matter entrusted to them have come to the conclusion that while a portion of the money subscribed must necessarily be spent on the primary and immediate purpose of carrying out the directions of the public meeting to accord a dignified and impressive welcome to His Royal Highness, the bulk of the subscriptions should be devoted to the founding of some institutions of permanent utility to the people of Bihar and Orissa, which would be at the same time an enduring memorial of the Prince's visit. They confidently believe that this purse will command itself to the majority of persons in this province. No decision has yet been reached as to the form which this memorial should take. That will depend on the amount of money subscribed, and on public opinion which may find expression during the next few months. Two tentative suggestions have, however, been put forward; one is that the money should be devoted to the fulfilment of the scheme for a Medical College in Patna, and the other is that the status of the Bihar School of Engineering should be raised to that of a College. To carry out either scheme, it is hoped to raise a sum of from 15 to 20 Lacs, even if the permanent memorial were to take another form, a sum smaller than this would hardly suffice to make worthy on the occasion of adequate the needs and resources of the people whom it is intended to serve. The Committee, therefore, have set

The Committee, therefore, have set before themselves the task of collecting the required amount and issuing an appeal for funds in the confident expectation that the occasion and the purpose will alike command themselves to the people of Bihar and Jharkhand and that it will meet with an enthusiastic and generous response. An account has been opened with the Bank of Bengal, Patna Branch under the style of "The Prince of Wales' Visit Fund" and subscriptions may be paid into that account direct or to the undersigned. Cheques should be made payable to "The Secretary, Prince of Wales' Visit Fund".

BANKIPUR (S.I.) JOHN R.
the 17th July 1920 D.A.N.T.
Secretary to the Executive Committee

EMIGRATION FROM INDIA TO AFGHANISTAN.

appears that there has been a certain emigration movement recently from parts of India to Afghanistan, those emigrants are known as Muhajir and the Imam Shahzad has rendered a service by recently uttering a warning to the Muhajir as to the difficulties that they will encounter in making their journey at the present season. It is not probable that there are many Muhajir in this prov-

ଲେଖକ ବିଜ୍ଞାନ

ଦେବତ ଓହିମା ନାହିଁ ଲୁଗାର କଣ୍ଠେ
ପ୍ରକାଶ ପ୍ରାୟ ସମ୍ପଦ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ମଧ୍ୟ ସପ୍ରାତି-
ହିତ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେବତ ଓ ଦିନା ମୋଦାଲୁ
ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ସମ୍ପଦ ମଧ୍ୟର ଏହି ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଲୁଗାର
ବଳାପାତ୍ର ଦିତ ଆଜିକୁ ପାଇଥାଇଲା । ଏହି

ଏବକମାନେ ମଞ୍ଜ ଯାଇଥିଲେ । ସେତୁ ହର୍ମ-
ରମାନେ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ପ୍ରଭିତ ଦୋଷଥିଲେ
ସେମାତେ ଗୌରା ଅବଦ୍ରୁ କଣ୍ଠାପୀତ୍ତ
ଲୋହମାଳର ବୌନ୍ଦି ଉପଚାର ବରିପାରୁ
ଶ୍ଵରା ଧରି ମାକଣ୍ଟ୍ରୁକ୍ ଧରିବ ଏହି
ଏହି ଶ୍ଵରା ଓ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳା ପାଇଥିଲେ । ତଳ-
କଳରୁ ମଧ୍ୟ ୨ ଅଣ୍ଟ ଗୌରା ପେଟ ପମିନେ-
ରକ୍ତ ଦିବରୁ ଫେଲାଇ କର କରିବନର
ସାହେର ଅଗ୍ରଧିଥିଲେ । ଏ ଅଣ୍ଟ ଗୌରା
କଣ୍ଠାପୀତ୍ତ ଶହନରୁ ପଠାପାରୁଥିଲୁ । କଣ୍ଠା-
ମା ଶରୀରର ମେ ଶର ଦେଇଥିର ଗାହର

ମାନ୍ଦୁରେ ପକାଶ କଟାଯିଲୁ ପଦ୍ଧତି-
ହତା କାହାର ସେହି ସେବକଙ୍କ କଟାଯିଲୁ କରିବା
କାହାର ମଧ୍ୟରେ କଟାଯିଲୁ ଏହିବେଳେ କଣାର କଟାଯିଲୁ ଏହିବେଳେ
କଟାଯିଲୁ ଏହିବେଳେ ।

କା ଜଳ ଖଣ୍ଡରେକେ ୧୦୦ ମି ମତ୍ତୁ ଏବହି ନିର୍ମିତ ସ୍ଥଳର ପାଶା ନୁହେ ବଳୀ-
ପାଇଁ କେତେ ରେତୁଳକଟି ସାହାଯ୍ୟରେ ବେଳେ ଓ
ଲଳକେ କେନ୍ଦ୍ରାଧିକା ଉପରେ ଏହାରେ କରୁଥାଏ
କିମ୍ବା ଓ ଯାହାର ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରାଧିକା ଉପରେ ୫୦୦ ବସ୍ତୁ ଓ
ସାହାଯ୍ୟର କରି କେତେ ଖୋୟିମାହାର କର-
ଇଲୁ ୫୦୦ ଦାର କୁରି ପଠାଇଲୁଛନ୍ତି ଓ
କରୁଥାଏତେ ଅନ୍ତରମାନଙ୍କ କାହାକୁଟା କରିବିଲୁ
କୁରାଇଲୁଛନ୍ତି । କି ଉଚିତରେ କମାନ୍ତରେ କା
କ ପୁରୁଷଙ୍କରେ ସମ୍ପ୍ରେ ସମ୍ପାଦିତ ସହ-
କରୁଥାଏଗନ୍ତି ।

ଅମ୍ବାକରଣ ହେଉ ମାନ୍ଦିବର ପଥାବି
ଯୁଗ ପଢାପଲକ ଯାଇଥିଲା । କେ କେବଳ
ମାନ୍ଦିବର ଅନ୍ତରୀ ଫେରେ ଅଜ୍ଞାନ ମନ୍ଦିବର
ମୋଦିଦେଖି ଜୀବାଦ ମି ଶାଶିମେହରାବର୍ତ୍ତ
ଅବ୍ଦି କେ କରି ନ ପାଇ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କ ଏବଂ
ଆଧୁନିକ ସଂକଳନ ହେଉ ଦେବିଷି-

କେବଳ ପାଦମଣିରେ
ଏହି ପାଦମଣିରେ
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

କୁଳପତ୍ର

THE UTKAL DIPAKA.

Cuttack, Saturday the 7th August 1920

ବାଲ୍ମୀକି ପାତାର ହାତର
କରିଯାଇ କାହାକି ହୁଅ ଦିନ
କରିବାକୁ । ୧୫

卷之三

ଭାରୁତବର୍ଷୀୟ ଗଭେଷଣେୟ

ନୁହିଲେ ରୂପମାତ୍ର ବାହାରିବା ଦିଷ୍ଟୁ କୋଷଳା କମିଅଛନ୍ତି ।

— 2 —

ପତ୍ର ପାଠକା ବର ସୁଦର ଅସୁନ୍ଦର ମଣି

86

ଭକ୍ତିଦେଶୀର୍ପିତା ।

The Flood.

We have been giving full details of the flood both in our English and vernacular columns for the last two weeks. Hardly the great flood of the week before had subsided, it came again this week with a vindictive fury destroying and devastating and almost effacing the vestiges of whatever remained after its first visitation. The Brahmani and the Baitarani rose

again and simultaneously the Maha
ns) and the Kajori, ~~are~~ only by a
few inches or a foot or two. The
flood however, is subsiding or rather
has subsided, but all the same, the
chief is done and doesn't even
of the Saradh crop nothing can be
said definitely yet, but the Beal is
gone. The Beal with its concomi-
tant early sowings such as Mandia,
Sap and others form the main sup-
port of the people for at least four

months till the Saradha comes off fall or half. These are all gone. People are homeless and foodless. Who knows if there will not be another flood and another and yet another, because, this is only the first week of August. We are not pessimists, but who knows, if these floods are not in the months, most critical months to come hereafter, followed by a drought or famine as is often the lot of Orissa which must have a visitation of flood or drought yearly and not unoften both. As it is, there is no help. The Sikarlis doing all it can. There has been no respite of relief measures. The local authorities are doing all they can in the circumstances. Relief centres have been opened newly in the flooded areas and more will be forthcoming according to the reports and advices received from the special officers on duty. In the town of Cuttack, prices commenced to rise and the retail-sellers charged nearly five annas a seer. This came to the notice of our District Magistrate and he has therefore started two godowns in convenient centres where rice can be had at four annas or seventeen pice at the rate per seer. The centres are at Chowdhry Bazar, Chandm Chowk, Telenga Bazar, Kantiha and Bazar.

Things are also as bad in the Paribatra where the present District Magistrate Mr. Mezquidur is sleeping.

crocodile's sleep. He is either
lazy or sedentary or perhaps both.
Nothing can move him and nothing

Election Rules

The Electoral rules have been approved by Parliament in the form recommended by the Joint Committee with one exception. The franchise has been extended in favour of soldiers and any person who is a retired, pensioned or discharged officer, non-commissioned officer or soldier, is now eligible to be recorded as an elector in the constituencies of the Bihar and Orissa Legislative Council. The regulations for the preparation of the electoral rolls and their publication and revision, and the election of members will be published in the Bihar and Orissa Gazette of the 4th August. The rolls for the provincial Council and the Indian Legislative Assembly will be published in all villages, municipalities and Cantonments within the next week or ten days. Persons who wish to make objections or claims may file petitions within fifteen days from the date of the publication of the rolls in the manner explained in the notice which will be published with them.

The list of electors for the Council of State and for the European and Landholders' constituencies will be published only at headquarters of district and subdivision and the office of the Magistrate.

Copies of the rules and regulation can be purchased at the Guntabag Government Press, after the date of their publication in the Gazette.

Postal Information.

- (1) **Marsaghai S.O. (Cuttack).**
Kapil Charan Das while working as Village Postman or this office misappropriated values of money orders by forging the signatures of the payees. The official was tried, convicted and sentenced by the Sessions Judge, Cuttack, to one year's rigorous imprisonment.

(2) **Naili B.O. (Cuttack District).**
Nityananda Kai, Branch Postmaster, Naili, misappropriated the values of the money orders temporarily by forging the names of the payees. He was tried in the Court of Sessions (Cuttack), convicted and sentenced to three months rigorous imprisonment.

(3) **Krisisanandapur B.O. (Cuttack).**
Babu Bauchhananda Mohanty, Branch Postmaster, Krisisanandapur, was convicted and sentenced to six months rigorous imprisonment for having

would prove a good dashing officer - young civilians generally are, but after all what does he know of Puri? or what is he doing at a time like this? - Young Oriya Dy. Magistrate of roved merit ought to have been spared in place of Mr. Muzandar as to take it, but we dare not say that the Government has committed an error of judgment."

Lokmanya Tilak

So the "Tilak Mohiraj" is gone, and "Lokmanya" of the ages adored is gone, India is bare today than at any time before. He had her bereavements in the loss (some) of her greatest of sons, but

Superintendent
of Post office
Cattuck Division

କାଳିଗଜୀ ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ

১১

କର୍ତ୍ତା ।—ଦନ୍ତଶବ୍ଦିର ସମ୍ବନ୍ଧ କର୍ତ୍ତା ।
ଅକ୍ଷିଶା ଜୀବନରେ ସେ ଏବର୍ଗ କହ ଆହଁ ହାତୁ
କଲା କରସାଇଯାକୁବାହଁ । ବହି କ ମତ୍ତୁ
ସବୁରୁଷ ଦକ୍ଷ । ପ୍ରତ୍ସପାହରେ ଅର୍ଦ୍ଦାଳେ

କଳ୍ପନାବିରଣୀ ଅମୃତାକଳ ପରିମାରେ
ଦେଇଅସୁଅନ୍ତରୁ । ପୁରୁଷୁଗୁହ୍ନୀ, କେତେରଣୀ,
ମହାନୀଏ କଠଂଥୋଡ଼ ବଢ଼ି ଏବର୍ତ୍ତ ଫା-
ଲର ମାତ୍ରା କିନ୍ତୁ ମୁଖ ତାହା ନକ୍ଷ୍ଟ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଦେଇଗଲା । ଯର ହୁଏ, ଜୀବନ ଧଳ, ଧାରା,
ଜୀବ ମହିଷ ସତ୍ତ୍ଵ ପୁରୁଷେ ଶତାରୀ ସରତାର
ତଣ ବରତେ, ବେମାତ୍ରା ଚରଣର କରୁଥିଲାନ୍ତି ।
ଯାଇସୁକୁ, କେତେବସତ ଖୋଦିପରାହାଳ ଅର୍ଥାତ୍
ସାନ୍ତୁଳ୍ୟ ସରବର୍ଷ ଅଛିଲୁ ମୁଣ୍ଡର ସର୍ବାଳ

ମହେନ୍ଦ୍ରର ନାହିଁ ଓ ମୁଁ ହୃଦୟର ଦେବୀ ସ୍ଵାପ୍ନ ସହ କିଛିରେ ବିଜ୍ଞାପନରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା
ମଧୁଚାରୀଙ୍କ ସ୍ଵରୂପେ ଘେର ଅସ୍ତିତ୍ବରେ । ମଧୁଚାରୀଙ୍କ କଷ୍ଟକରଣ ଯମ୍ପାତ୍ର କଷ୍ଟକରଣ ଯମ୍ପାତ୍ର
କଷ୍ଟକରଣ ମୁଁ ଘେରେବେଳେ କୁଟୁମ୍ବ ମୋଦକମାର ପ୍ରାଣର ହୋଇ ସ୍ଵରେ ବାଟ ବରଗ୍ରା
କଥା କହିବାର କେବଳ ବାହୁମାନ କଷ୍ଟକରଣ ଅବସ୍ଥା କଲା । ସବୁ ପ୍ରଭାତ ହେଲାକୁ ଏ
ସାଇଧ୍ୱନି ଉତ୍ତରରେବେଳେ ଉତ୍ତରପ୍ରିତି ଶୁଣ ଅହସ୍ତିତି ପଟ୍ଟରେ ବୈହାରିକ ନାହିଁ ନିଜର
ଦୁଇଲୋକ ଯେ କଥା ମମର୍ତ୍ତିର କର ପ୍ରକରଣ କାହୁଁ ବହିବୁଲେ । ମୁଁ ତାଣେ ଯାଇ ମୋଦି
କଥାରେ କଜାଇ ଠିକିଛିବ କୌଣସି ପ୍ରସଙ୍ଗ କହିବୁ ବିଶ୍ୱାସ ସାହାରୀ ବନ୍ଦିବାରେ
ମଧ୍ୟ କଥା ଏଥି ଫେରୁ ମନେ ଅଭାବ ପ୍ରେସରେ ବଜାଇ ପ୍ରରେତ ସହାର
ଅନ୍ତରୁ ସଧକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ବଜା ହୋଇଥିଲୁଣ୍ଡରୁ
ବେଶାନବ ହାତ ନିରାପା ଉପର ନୁହେ । ହୃଦୟ କେବଳ ଏହାକୁ ବୁଝି ଦେବାପ୍ରକାଶ
କୁଟୁମ୍ବ ହେଲୁଣ୍ଡର ଏହା ସେ ମୋତେ
ଏ ମୋର ଆଳାକୁ ବନ୍ଦିବି ହାତରୁ । କଜାଇ
ହୋଇ ଫେରେବେଳେ ସେ ମୋତେ ଗୋପନ
ଦେବମେ ଏ ମୋଦକମାରେ କାହିଁ
କେତେବେଳେ ମୋର ହୃଦୟ ହେବାର
କାରଣ ଅଛି କି କାହିଁ ପାଠିବେ ଏ ଅଶ୍ଵିନ
କବେଳିଲେ ଚାରିବେ । କେବଳାକାରୁ କଜାଇ
ଠିକି କହେବିଲାକାରାହିଲୁ ଏବଂ ହାତରେ
ହେଲିବାରେ କାହା ପ୍ରକାଶର୍ତ୍ତିରେ ହେଉଥିଲୁ
କୁଟୁମ୍ବ କାହାରେ ବା ଯତନାକି ମଧ୍ୟରେ ତାହ
ନାହିଁ ହୋଇ ମୋର କଥାର । ତୋର ଦୁଃଖ
ବନ୍ଦିର ଯେ ଠିକାରେ ପିହୁ ପିଲାନବି
ଅନ୍ତରୁ ସବହର ବିଷ ଅଛି ଠିକାରେବାର
କରି ଦେଇ ଏ ବାହାରୀ ମନ୍ଦିର ଠିକା ହୋଇ
ଥାଏଇ କାହିଁ । ମମଖତିମିଳ

ଦେଖିଲୁଗି କଥାର ।
ଏ ମନେହଳର ଘସ୍ତ ।

ଏହି କୁଳର ମାତ୍ର ତା ଏହି କଣ୍ଠରେ ଖାଲି
କୁଳର ନାହିଁ କିମ୍ବା ଜାଗର ଆଖିବାକୁ ବାବୁ
ଦେଖିବାକୁ କିମ୍ବା ରାଜୁ କିମ୍ବା ପ୍ରାଚୀନ
ନାମର ଜଳ କାହିଁ ଧୋଇରେ ଶୁଭେଷ କରି
ଏହିକିମ୍ବା ହିନ୍ଦୁ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା

ପ୍ରାସ୍ତ ରାତ କିମରେ ବିବାହବୁଦ୍ଧି ସଂହସ୍ର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କିମନକିମ ସମ୍ମାନ କିମ
ପ୍ରାଚିଲ ହୋଇ ପ୍ରାଣେ ପାଇ ବରଗାନ
ଅବମୁ କଲ । ରାତ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିଲି ଏ
ଥିବୁଣି ଘଟନାରେ ଲୋହରଟଳ ଜଳ ନିଳାନ
ଜଳନ ରଖା କିମନା ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ
ପଡ଼ିଲେ । କା ୨୨ ରାତ ରାତ ରାତ ରାତ
ଅମୃତରେ କପକଳ ଜୀବନରେ ଏକହଷ୍ଟ ପରମିତ
ତଳସ୍ତେତ ପ୍ରାଣଦେଶରେ ଯତ୍ପ୍ରତିକା ଧବି
ମନ ହେଲା । ଶ୍ରୀମାତ୍ରାମୁ ଶିବ ରୁବେ ଆମ
ଏ ଗୁଡ଼ରୁ ଅପର ଗୁଡ଼ରୁ ଶିବର ଅମୃତଦେଶ
ପଡ଼ିଥିଲା । ନନ୍ଦାତ୍ମକର ଦୁଇଁ ସଙ୍ଗେ ବାନ୍ଧି
ଛି ପ୍ରମାଣିତ ହୁଣି ହେଉଥିଲା । ହୁଣ କିମାନ
ରଖି ବାଜାପାଖ ପରି ବୋଧ ହୋଇଥିଲା
ଏବଂ ସେତମାତ୍ରେ ମହା ପ୍ରାଣୀ ଜୀବନିତବେଳେ
ମନେ ଦିଇଥିଲେ । ସବୁ ପ୍ରକାଶ ପରି ହେଲା
ରାତ ରାତ ରାତ ରାତ ରାତ ରାତ ରାତ
ତମିଶାନ୍ତରିଲା । ବନ୍ଦୁ ଉତ୍ସରେ ଅମ୍ବୁ ଦେଇବ
ଜଳ ଦୂର ସବୁ ଜୀବା ଅନୁମତ୍ତ ଦିଲା
ଦୂରର ହେଲା ସବୁଷରେ ଅତି କଞ୍ଚକେ
ଜୀବନକିମରେ ପଢ଼ିଥ ହେଉଥିଲୁ ତେବେଳାକ-
ସବଠରୁ କ୍ଷୟାତ୍ସରପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୀବନକିମର
ଅମାଲ କୁର୍ରାମ ବୋଇଥିଲା । କଥାପି ଅତି
ବୁଝିରେ ଜାଗାକୁଣ୍ଡ ମାନୁକର ପୁନରେ ବୁଝିବ
ହେବିଲ ଫେର ପୁନର୍ବର ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାଯକ ପରି
ପଢ଼ିଥ ହୋଇପାରାଯାଇଛି । ଶିଥିମାନେ ଶବ୍ଦ
ପାଇଲ ସବୁ ଜୀବା କମିଶ ପୁନର୍ବର
ପେତେବସନ୍ତ ଗୁହରେ ଅଶ୍ଵ କେନାଥିଲେ
ଏ ପ୍ରାଚିର ଜୀବନକାଳେ ଯେବେଳ ଅମୃତକୁଣ୍ଡ
ହୋଇଥିଲା ଏବଂମାନେ ଯେବେଳ ଅମୃତକୁଣ୍ଡ

ରାଜ୍ୟମନ୍ତ୍ର ବସନ୍ତବେ ଏହା ଅସମୁକ । ଏକ ଅନେକ
ଦୀନା କଲାପର ହତ୍ୟା ଓ ସମ୍ରତ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟାବଳୀ

ନେବମାନଙ୍କର ଶୁଦ୍ଧ ଅନ୍ତର ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା
ତାହାରେ ଉଲ୍ଲଙ୍ଘନାଗରୁ କଲ୍ପାନଦିର କହିବାକୁ
ପାଇ ପଣ୍ଡକ ସାଇ ଦେଖିଲୁ ସେ ଅର୍କ ମାର୍ଦନ
ଦୂର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳର କେହି ପତ୍ର ଦୂରଭିତ୍ତି
ପୂର୍ବ ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ସେଠାରୁ କରୁଥାଏ ହୋଇ
ଫେରିବା ସମୟରେ ଡେକରାଣୀ ହାମିଲା
ଲୋକଙ୍କ ମୁକ୍ତ ଶରୀରକୁ ଛାପ ଘାର କିମ୍ବା
ରେତମାତେ ଉତ୍ସାହକୁ ପଳାଇ ମାରିଥିଲା
ତାହା ଚାହିଁ ପାଇଁ ବୁଝ ବଳ ବିଷମନ୍ତର
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ ବୁଦ୍ଧି ପାଇଥିଲେ । ତହିଁ ଯାଇବେ
ଦୂରକ୍ଷେତ୍ର ଦୂରା ବି ବାହୁଦେଶରେ ମଠାମାର
ପ୍ରକଳନ କରି ଜାହନ ରଜା ବିଦେଶ; ଆପଣ
ଦୁଇଗୋଟିକୁ ଦୌରେ ବ୍ୟାକ ଏବେହିମାତ୍ର
ନିଜଲାହ ।

ଅନ୍ତରୀ ମୋରୁ ହେଲାକି ସବୁ, ତାହାର
ଭୟକ ସଙ୍ଗର ବଜାର ଥେବରେ ଛପିଆ
ଲେଖିଥାଏବୁ ଦୂରପୁରେ ହାତାଳାର ଥୁ
ଜଳାର ଅଛି । ଯେଉଁ ପ୍ରାଚିର ନେବିମାର
ମେରୁ, ସର, ମହାକଳମଳାର ମୋର
ତାର ଓ ଦୂରକାଳ କରସମ୍ମାନ ପାଇଅଛି
ପେଗାଳେ ଘରୁ କରିମନ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ କାହା
ଅବଶ୍ରୀ । ଏଣୁ ଅମ୍ବେ କରିବ ବରୁ ପ୍ରମେଷ
ରକ୍ତମୂଳକ ପ୍ରେରିତ୍ତେଥ ଓ ପ୍ରାକ୍ତମ୍ଭ ପରା
ରହିବୁବି କରିଲାଲ କଷାୟ ଲେବାନାନା
ଅନ୍ତରୀ ଦୂରପୁର ଦେଇ ଅଛି କିନ୍ତୁ
ମୋରିବେ ।

ତତ୍ତ୍ଵ ଉଦୟ ଘଟିଲା । କଥାରେମୁଣ୍ଡ ଆଜିତରେ
ଯୀବି ପଞ୍ଚଟି ଏ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାରମ୍ଭକର ମଧ୍ୟରୁ ହେଲା
ଦ୍ୱାରା, ଡଲାଖାରୁକ, ମାହତ୍ତା କାରି
ଓ ବୌଦ୍ଧ ସ୍ତର ପ୍ରକଳ୍ପରେ ଦିଶେଷ କରିବା
ପରମାନନ୍ଦ ଏହି ଦ୍ୱାରାରେ ଅତିକାର
ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇପାଇପାଇଲା । କିନ୍ତୁ ମୌଳିକାମନଙ୍କ
ଏ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାହାରଦିନକାରୁ ଅବଧିପାଇଲା । କିମ୍ବା
କିମ୍ବା ଏ ଦ୍ୱାରରେକାହିମାନଙ୍କ ଉପରେ

କିମ୍ବା ଦେବ ଅବଧିରୁ । କାହିଁ ଦର କିମ୍ବା
ଶୁଣିବ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଗାଁ ଯୋଗୀଙ୍କାଳ
ଶ୍ଵର ବିଷ୍ଣୁ ପାତପୁର ବା ତୁ ଅଛନ୍ତି
କିମ୍ବା ପଠିଲାକୁ ଡେଖଣ୍ଟି ବାରୁ ରିତି
ପାଦବୀରୁ ଥେ ଏହି ରଜତଳ ଦୂର
ପାତପୁର ଲୋହମ କଳ ପାତାଶ ଦେବା କିମ୍ବା
ଯୋଗୀଙ୍କାଳବାହୁବ କିମ୍ବା ପଠିଲାକୁ
ପୁନଃ ତା ଏହି ବିଶରେ ଯୋଗୀଙ୍କ
ଲୋହମପୋର୍ତ୍ତର ଉଭୟଦିଶର ଯୀବନ
ତେବେବ ମୋହର ଅଧିକର ହୃଦୟର
ତେବେବ ମୂରଳ ବିଜନ କବ ଶୈରାଯିବ
ଶୁଣନ୍ତି ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଆଖା କରୁ ଧ୍ୟାନକାଳ
ପ୍ରକାଶକ ମାନ୍ଦର ପଲେନ୍ଦ୍ରର ସାଥେ
ମହୋତ୍ସୁ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାତ୍ରପଦବୀରୁ । ଯାମମା
କବେ ଚଲଗଲେ ସତଜରେ ବୁଦ୍ଧିରବେଳେ
ଲୋହମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ କିପରିବିଶ୍ଵା
ଅଛନ୍ତି । ଅତିର ମଧ୍ୟ ସ୍ଵଦେଶହରେଣ୍ଟି କା
ବୁଦ୍ଧିର ତାସର୍ତ୍ତବାହୁ ଶେଷକବୁଦ୍ଧିର କରି
କଞ୍ଚ ସହି କର ମାନ୍ଦର ପଲେନ୍ଦ୍ରର ସାଥେ
କହାପୁନକୁ ସଙ୍ଗେନେଇ କିମ୍ବାର ପ୍ରକାଶ
ପଦବୀରେ କରିଗଲୁ କରୁଛି ତେବେ କାହା
ବର୍ତ୍ତମାନ ନାମର ଜଳ କିମ୍ବା ହୋଇଯିବ
ତେବେବ ସାଇ ଶୁଦ୍ଧ ସୋଇଥାରାହାନ୍ତି । ଆ
କରୁ ମାନ୍ଦର ଜୟର ଲଗା କିମନ୍ତେ P.W.
ରଲାହାର ବାତରମାନେ ବାତ ପାହିବାର କିମ୍ବା
କରୋଡ଼ଟ କରନେ । ଅବତାର କାହିଁ କିମ୍ବା
ଶାନବାକୁ ତଥେ କେବ ବରୁଅକୁ । କିମ୍ବା
ପଦବୀରେ ଲୋହମକଳ ଜାରି କରିଯାଇ
ତାକ ପଲେନ୍ଦ୍ର ବାତୁ ପଥମାନେ କରୁଛି
କରୋକଟ କରନ୍ତି ।

Masara village } Kunja Beha
Jaipur } Das.
28-7-20

ମହାପତ୍ର

“ବୁଝନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବର କିମ୍ବାହେ
ଅମ୍ବର ମୁଦ୍ରାଣ”।

ଗତ କୁଳର କାହିଁ ଦିବସରେ ଉପିଷ୍ଠ
ଜନଶ୍ରେଷ୍ଠ ଦେଖିବାରୀ ଓ ବାଲୁଙ୍କାରୀ ଦିନରେ
ବରି ଯୋଗ୍ୟ ମାନ୍ୟରେ ଓ ଉପରେକାଳୀ
ଅନେବ ଛାମର ଅବହାର, ଗୋଚର, ମହିଳା
ଦାଢ଼ିର ଓ ଶାର୍ଣ୍ଣଧାର, ଡାକିବାଠ, ପାବରସ୍ତ୍ର
ପ୍ରକାଶ ସହାୟ ସଥଳ ଛଳମଧ୍ୟ ଦୋଷପାଦିଷ୍ଟ
ଗୋଟିଏ ଲୋକଙ୍କର ମେ କି ଦିନ୍ଦୁ ଦୋଷକାଳ
ଭାବା ସମ୍ବନ୍ଧ ପାଇଁ କାରୁ ଏବଂ ଫେରେବା
ପାଶରେ ପାଶରେ ମେହିଁ ମାତ୍ର

ପାଇଁ ଦୁଇଶତ କାଳିରେ ଏହାର ମଧ୍ୟରେ
ଅଛି । ଅନେକଷ୍ଟ ଉପରେ ଗୋଟିଏମ୍ବାବୁ
କ୍ଷାତ୍ରର ଉପରେ ଲାଗି ଚାଲୁଛି ।

କର୍ତ୍ତୃଶକ୍ତିରାଜକର ଏ କଷ୍ଟପୁରେ ସହିତ
ଦୂରରେ ଶୀଘ୍ର ଦେଇ ବିବନ୍ଦର ଅଶ୍ଵକ
ନନ୍ଦାର ବ୍ୟାପକତା ଭାବା ହୋଇଲାହୁ । ଏମା
ଏହି କଣ୍ଠାର ପ୍ରଥମରୀ ଏ ଦଳଠାରୁ କହି
ରହିଲାଗି ୧୦ ଦର ସୁତ୍ରହର୍ଷୀ ପରେ ଯାଇ
ଯେ ଆପଣଙ୍କ ବର୍ତ୍ତକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଲୁହେ । ଏମା
ଆର ସମୟ ଲାଗୁ ସେ କୁଟିର ଯାର୍ଥାର୍ ଆମ୍ବେ-
କଳ କରିଦେଇ । ଦୂରାକ୍ଷ କର କରିବେ
କେ ଜାଣି ଉତ୍ତମାଖରେ ଆମ୍ବେମାତ୍ରନ ମଧ୍ୟର
ନରଗୋଡ଼, କୁଠାଗୁଡ଼ି, ବିଜୁରବୁନ୍ଦା, ଗୋ-
ରୁମକା, କାରୁଗାହା, ବିଦୟର, ପାଖାରୁନ୍ଦବ-
ପତ, କର୍ମଜା, ନାନ୍ଦପତ, କୁଞ୍ଚାକିରା, କଢ଼ି ଓ
ପାର ଲେଇ, ବିଜୁମାହାର, ଏକାଳପତ, ପାନ-
ବର, ପଦିଶଗୋପ, ରାଧରମୁକ, କୁଣ୍ଠପା-
ନୁଆପାଣା ଓ କେବିନ୍ଦୁମୁକ ମୌଳାର ଅକ୍ଷ୍ମା
ଦୂରିକ୍ଷ ସେ ସେମାନେ କୁନ୍ତଳ ପନ୍ଦ୍ରାମ ୫୦
୦ ଏଇ ଉତ୍ତଳ ଦେବେକ ଲୋକ ଦୂରରୁଙ୍କେ
ଦେଇ ତାଲିହୋଇ ରହି ସମୟ ବରାନ୍ଦମୁଦେ ।
ମୁକ୍ତକୁଳକୁ ନନ୍ଦାର କଷର ଦେଇଅଛନ୍ତି
ଅଛାକୁଳକୁ ଅଳେହେ ମରିଗାହାରକୁଣ୍ଡ, ଅନ୍ତରେ
କେବୁ ଦର ହୋଇଅଛି ଦୈନ କଣା ପାରମାତ୍ମା
ଶୀଘ୍ର ପ୍ରଭାବ ବାହୁଦୟ ।

ଶ୍ରୀ କମଳାନାଥଙ୍କ ମହାପାତ୍ର
ଦେବତାଙ୍କୁ ଦେବତାଙ୍କ
ମୁଁ ସାଧ ଦେଇ ।

৪৭৮

ସେ ଦୂରଦର୍ଶ ହେଉ ଅମୁଲାଙ୍କା ଠିକ୍
ଆରେ ସହି ଅବାଲୁହ ଓ ବହାଲୁକ ଯତ୍ନାଟ
ଛାଇ ରହିଥିଲୁ ତାହା ସତ୍ତ୍ଵୀ ପାଠକବୁଜଳ
ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତବାକୁ ଦେବନାହିଁ । ତାହା ଜୀବନ
ପୁଣି ଏକର୍ତ୍ତବ୍ୟାଗ ପାଇବାକାହିଁ । ଏହା ହେବା
ନୀତିରେ ନିଜତାଧିକା ପିଲା । ହୃଦୟର ଏ
ଅଳ୍ପକ ଲଳା ପରମ୍ପରାକେ ଦୂରବାକୁ ଏହାକି
ଅନ୍ତର ।

ଏହୁବ୍ୟତର ସାକ୍ଷିତ ଓ ଦେହାପାଦାନ
ଧ୍ୟାନର ପ୍ରାଣ ବନ୍ଦୀପୂରତ ହେଲେବୁଦ୍ଧି
ପଠିବାରେ ଅବଶ୍ୟକ ଅଛନ୍ତି । ଏହ ବନ୍ଦୀପାଦ
ଲୋକମାନଙ୍କର ବିଜ୍ଞା ସାହା ଦେଇଥିରୁ କାହାର

ଏ ସମୀକ୍ଷାତିଥିରେ କଣ ପ୍ରକାଶ ହସ୍ତାନ୍ତରେ
ଥାବେ ? ଗାହା କେବି ସେମାନଙ୍କୁ ଆଶୀର୍ବାଦ
ଓ ଉଚ୍ଛବାର ତରଫାରିତ ଅନ୍ତରୀଳ ସରବାର
ଓ ବେଶ୍ଵରହାରୀ ଲୋତମାନଙ୍କ ହାତ ଗୋଟିଏ
କଳ୍ପାଶାଖାରେ ‘ଧରିତ’ ଜାରି ହୋଇଅଛି
ଆମ୍ବାନାଳର ମାଦମୀରୁ ତମେଇଇ ଓ ହଜାର
କୁଳ ମହୋକୟମାତ୍ରେ ଯାଆନ୍ତିର ଏହି ଧରି
ତର ସରବରତ ଓ ସରବାର ବ୍ୟାପର ପାଇଁ
ଆମ୍ବାନାଳର ହତ୍ୟାରୁ ହଜାରକୁ ଦେଖି
ତେ, କୃଷ୍ଣେ ମରିଥାଏସୁ ନାହିଁ କହି ଅନ୍ତରୀଳ
ସମ୍ମରେ ‘ତଥବତାଳୁକ ରାଜ୍ଯରୁ କମିଟି’ କାମରୁ
ଦର ଦକ୍ଷତା ଅନ୍ତରୀଳ ଲୋତମାନଙ୍କୁ ମେଲା
କରା କରାନ୍ତରେ ଗାହା ସମ୍ମର୍ଯ୍ୟରୁ ଆମ୍ବାନାଳ
ଦୂରନ୍ତରୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥି ମହୋକୟରୁ ‘କାମରୁ
ପାହାରୁ-‘ଧରିତ’ର ସରବାର ବଲାଙ୍ଗର ଦେଖି
ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟର ସରବରତାରୁ କରୁଥିଲା
ଗାହା କରାନ୍ତର ପରିତ୍ୟାଗ କରାନ୍ତରକାର ହୁଏ
ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ । ଅନ୍ତରୀଳ ଏଠାମାର ଉତ୍ସବରୁ
ପୁରୁଷ ଅନ୍ତରୀଳ ରହି ଏହି ହେତୋତୁ ଏହା
ଶିଖିବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଯେବେବୁକୁଣ୍ଡେ କରିବା
ପୌଢ଼ିବ ଆଲାରେ ବଢ଼ି କଞ୍ଚାଗାଢ଼ାରୁ ତରି ପାଇଁ
ପରବାକୁ ଅନ୍ତରୀଳ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଏହିପରିବର୍ତ୍ତନ
ଧେଜାନେ କିମ୍ବେଳ ପ୍ରକାଶର ପାଇଁ ଅନ୍ତରୀଳ

